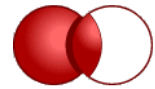

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 025- 06, 011-05/03

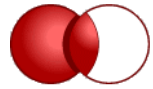
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2002.GODINE**

OPĆINE ILIJAŠ

Sarajevo, decembar/prosinac 2003. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA F BiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE ILIJAŠ
NAČELNIK OPĆINE ILIJAŠ**

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća, Općine Ilijaš iskazanih na stranicama od 1 do 17, na dan 31.12.2002.godine. Za ove izvještaje/izvješća odgovoran je menadžment Općine Ilijaš. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske/financijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim/financijskim izvještajima/ izvješćima. Revizija je, također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljanja revizije skrećemo pažnju na slijedeće:
  - **nije u cijelosti uspostavljen sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa;**
  - **zbog nedosljedne primjene Zakona budžeta/proračuna u FBiH u dijelu koji se odnosi na korištenje budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; na donošenje programa za izvršenje grantova i kapitalnih izdataka,**
  - **nije vršeno evidentiranje prihoda, primitaka, rashoda i izdataka prema standardnim budžetskim klasifikacijama tj. nisu se finansijske promjene odnosno transakcije evidentirale na propisanim analitičkim računima,**
  - **zbog nedosljedne primjene Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave Kantona Sarajevo u dijelu utvrđivanja koeficijenata za plaće; donošenja rješenja o utvrđivanju prava zaposlenika,**
  - **nedosljedne primjene Uredbe o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova,**

- **zbog nedosljedne primjene Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu koji se odnosi na evidentiranje obaveza u momentu nastanka bez obzira na period plaćanja i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu koji se odnosi na evidenciju, otpis, isknjižavanje i popis stalnih sredstava i potraživanja.**
4. Po našem mišljenju, **osim za efekte iz tačke 3., finansijski/financijski izvještaji/izvješća daju istinit i fer pregled o finansijskom/financijskom stanju budžeta Općine Ilijaš, na dan 31.12.2002. godine.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE ILIJAŠ
za 2002.godinu**

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u F BiH ("Sl. novine F BiH", br. 48/99) i INTOSAI-revizijskim standardima, obavljena je revizija finansijske pravilnosti poslovanja, koja pored ostalog obuhvata reviziju finansijskih izvještaja za 2002. godinu i reviziju poštenosti i istinitosti odluka koje su donesene u 2002.godini, budžeta Općine Ilijaš.

Naprijed navedenu reviziju, za budžetsku godinu koja se završava sa 31.12.2002. godine, obavili su:

- Dževida Hodžić, revizor
- Nasiha Biberović, revizor

Revizija je obavljena u razdoblju od 04.11.2003. godine do 15.11.2003. godine, sa prekidima, u prostorijama općine Ilijaš, u prisustvu ovlaštenih predstavnika Općine.

2 OPŠTI/OPĆI PODACI O BUDŽETSKOM KORISNIKU

Općina Ilijaš kao jedinica lokalne samouprave osnovana je Ustavom Kantona Sarajevo i Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Općina Ilijaš ima svojstvo pravne osobe i u okviru samoupravnog djelokruga obavlja poslove propisane Statutom i druge poslove koji su joj preneseni u nadležnost u skladu sa zakonom.

Organi vlasti u općini su Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana koje donosi općinske propise i druge akte u okviru prava i dužnosti Općine. Općinsko vijeće se sastoji od 23 vijećnika.

Odlukom o osnivanju i djelokrugu općinskih službi za upravu, za obavljanje određenih stručnih poslova načelnik osniva Stručnu službu. Za obavljanje upravnih i stručnih poslova formirane su općinske službe za upravu, i to:

A Općinski načelnik

B Jedinstveni općinski organ uprave

- 1.Služba za opću upravu i boračka pitanja,
- 2.Služba za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i poslove obnove,

3. Služba za imovinsko pravne, geodetske poslove i katastar,
4. Služba za privredu i finansije,
5. Služba za obrazovanje, kulturu, sport i informisanje,
6. Služba za rad, socijalna pitanja, zdravstvo, izbjegla i raseljena lica.

C Posebne službe

1. Stručna služba općinskog vijeća i općinskog načelnika i
2. Štab za civilnu zaštitu.

Sjedište Općine je u ulici 126. Ilijaške brigade br. 6. Ilijaš.

CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se budžetski korisnici pridržavali zakona i instrukcija koje se odnose na njih; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3 NALAZI I PREPORUKE

4.1. Usklađenost sa zakonskim propisima

U toku revizije Općine Ilijaš za 2002. godinu, konstatovana su određena odstupanja u odnosu na zakonske i podzakonske propise i to u slijedećim slučajevima:

- Zakon o budžetima/proračunima u FBiH nije se dosljedno provodio u dijelu koji se odnosi na uravnoteženje budžeta i izvršenje budžeta, na korištenje budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, na donošenje programa za izvršenje grantova i kapitalnih izdataka;
- Odredbe Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH nisu se u cijelosti provodile u dijelu koji se odnosi na evidentiranje obaveza u momentu nastanka bez obzira na period plaćanja;
- Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova, nije se u potpunosti primjenjivala;
- Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Kantonu Sarajevo, nije se dosljedno provodio, a naročito u dijelu utvrđivanja plaća, donošenja rješenja o utvrđivanju prava zaposlenika;
- odredbe Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH nisu se u cijelosti primjenjivale, a naročito u dijelu koji propisuje da se podaci o tekućim izdacima osiguraju prema standardnim budžetskim klasifikacijama; na knjigovodstvene isprave i njihovu ovjeru;

- Uredba o naknadama za putne troškove nije se dosljedno primjenjivala, a naročito u dijelu koji se odnosi na naknade zaposlenima i pravdanje putnih naloga;
- Uredba o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnik o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH se u cjelosti nije primjenjivao u dijelu koji se odnosi na evidenciju, otpis, isknjižavanje i popis stalnih sredstava i potraživanja.

4.2. Menadžment i sistem internih kontrola

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema internih kontrola, revizijski tim je u skladu sa INTOSAI standardom tačka 142. izvršio procjenu da li sistem internih kontrola pomaže zaštititi imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja Općine.

Kako je općina Ilijaš u skladu sa općinskim propisima nadležna za izradu, praćenje i nadzor nad izvršenjem budžeta Općine, izradu godišnjeg obračuna, utvrđivanje stanja u oblasti javnih prihoda, to je predmet razmatranja revizijskog tima bio Statut općine Ilijaš i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi općine Ilijaš. Uvidom u Statut, revizijski tim je konstatovao da općina Ilijaš nije vršila nadzor nad djelatnošću javnih preduzeća i javnih ustanova, a na osnovu javnih ovlaštenja utvrđenim propisom Općine. Neposredna komunikacija javnih preduzeća i javnih ustanova je bila samo u dostavljanju Finansijskih planova i godišnjih izvještaja budžetskih korisnika. Mjesečni i tromjesečni izvještaju budžetskih korisnika nisu dostavljani službi za izvršenje budžeta u skladu sa platežnim mogućnostima.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave općinskih službi Općine Ilijaš, revizijski tim je konstatovao da opis poslova i radnih mjesta nije razrađen u potpunosti, a naročito u dijelu koji se odnosi na obaveze odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka.

U toku revizije, revizijski tim je konstatovao da knjigovodstvene isprave nisu evidentirane u obaveznu pomoćnu knjigu, a niti potpisivane od ovlaštene osobe, kako je to propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u F BiH.

Pored navedenog, tim za reviziju je konstatovao da u općini Ilijaš ne postoji pisani akt kojim bi se osigurao nadzor nad imovinom i utroškom sredstava.

Zbog svega naprijed navedenog, revizijski tim smatra, da ovakav način funkcionisanja sistema internih kontrola, a posebno računovodstvenih kontrola, ne daje dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prevara grešaka, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Preporuke menadžmentu:

- **da uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, u svrhu postizanja ciljeva na području: efikasnog poslovanja; pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonima i propisima,**
- **da se jasno definišu nadležnosti službi, te da se uvedu kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a što se postiže zahtjevom uposlenim u poštivanju odgovarajućih pisanih uputa,**

4.3. Knjigovodstvene isprave, računovodstvene knjige i finansijski izvještaji

Općina Ilijaš je bila u obavezi voditi knjigovodstvo i sastavljati računovodstvene izvještaje u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

U toku revizije, revizijskom timu su stavljene na uvid računovodstvene knjige budžeta - Glavna knjiga i dijelom pomoćne knjige (knjiga blagajne i registar plaća). **Utvrđeno je da transakcije i događaji iskazani u analitičkim evidencijama Glavne knjige nisu iskazani u skladu sa Računovodstvenim standardom FBiH 1 i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, tj. knjigovodstvene evidencije nisu zasnovane na potpunom i ustaljenom hronološkom prikazivanju podataka o svim nastalim**

promjenama i stanjima prema standardnim budžetskim klasifikacijama. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih je vršeno knjigovodstveno evidentiranje nisu ovjeravane na način kako to propisuje navedeni Pravilnik.

Također, računovodstveni podaci iskazani u glavnoj knjizi ne odražavaju stanje budžeta za 2002. godinu u skladu sa planiranim sredstvima. U Glavnoj knjizi budžeta utvrdili smo da su evidentirane finansijske transakcije koje se odnose na 2001. godinu tj. obaveze nisu evidentirane u onom obračunskom periodu kada su i nastale. Knjigovodstveno evidentiranje poslovnih transakcija vršilo bez prethodne provjere i kontrole. Općina je bila u obavezi voditi pomoćne knjige: knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa, knjiga inventara, knjiga kapitalne imovine, ove pomoćne knjige revizijskom timu nisu stavljene na uvid.

Preporuke menadžmentu:

- **da se podaci u finansijskim izvještajima iskazuju u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.**

4.4. Izrada i donošenje budžeta

Plan budžeta Općine Ilijaš sačinjen je na osnovu procjene i pretpostavke planiranih poslova i zadataka iz njegove nadležnosti u iznosu od 3.180.000,00 KM. Iznos od 2.184.000,00 KM planiran je kao grant za tekuće namjene, zatim grant za posebne namjene u iznosu od 300.000,00 KM od Budžeta Kantona Sarajevo i vlastitih prihoda u iznosu od 702.000,00 KM.

Zakon o pripadnosti javnih prihoda Kantona Sarajevo nije donesen, te stoga revizijski tim nije u mogućnost utvrditi izvore javnih prihoda Općine Ilijaš, odnosno potvrditi realnu procjenu planiranih sredstava iz Budžeta Kantona Sarajevo.

Budžet Općine Ilijaš za 2002. godinu donijelo je Općinsko vijeće, dana 27.12.2002. godine, kada je donesena i Odluka o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu, kojom se utvrđuje način izvršenja Budžeta za 2002. godinu, upravljanje prihodima i izdacima, te prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava.

Obzirom da je Budžet Kantona Sarajevo donijet tek u martu 2002. godine, a njime su značajno smanjeni planirani prihodi 2002. godine (učešće kantona za 11,3 %), Općina je u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH rebalansirala Budžet Općine naniže, Odlukom Općinskog vijeća dana 04.07.2002. godine.

Od 01.08.2002. godine Općina počinje ostvarivati prihode po osnovu naknada za putarine iz cijene nafte i naftnih derivata i registracije vozila (Zakon o cestama), a i povećavaju se prihodi iz Kantona Sarajevo, te Općina drugi put u 2002. godini 26.12.2002. godine rebalansira Budžet, ali ovaj put naviše za 279.000 KM.

Ocjena revizorskog tima je da je Općina sprovela propisanu proceduru donošenja i usvajanja općinskog Budžeta.

4.5. Izvršenje budžeta

4.5.1. Prihodi primici općine Ilijaš za 2002. godinu

Prema finansijskim izvještajima Općine Ilijaš ostvareni prihodi i primici u iznosu od **3.306.469,00 KM**, a planirani u iznosu **3.180.000,00 KM**.

Struktura ostvarenih prihoda budžeta općine Ilijaš je:

R.b.	Opis	Plan za 2002.godinu	Izvršenje Plana za 2002.godinu	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
I	PRIHODI OD POREZA	382.500,00	558.441,00	146
1.	Porez na prihod od imovine i imovinskih prava	2.500,00	6.321,00	253
2.	Porez na imovinu	20.000,00	27.177,00	136
3.	Porez na promet nepokretnosti	360.000,00	524.943,00	146
4.	<i>Prihod od poljoprivredne djelatnosti</i>	-	-	-
II	NEPOREZNI PRIHODI	393.500,00	330.190,00	84
4.	Prihod od zemljišne rente (prodaja)	70.000,00	4.143,00	6
5.	Prihod od iznajmljenih poslovnih prostora i garaža	10.000,00	18.584,00	186
6.	Prihod od iznajmljivanja ostale imovine	1.000,00	-	-
7.	Prihod od kamate za depozite u banci	3.500,00	1.748,00	50
8.	Ostali prihodi od zauzimanja javnih površina	3.000,00	6.991,00	233
9.	Ostali prihodi od imovine	66.000,00	4.523,00	7
10.	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, патената i autorskih prava	-	10.596,00	-
11.	Općinske nadoknade – tenderi	5.000,00	5.950,00	119
12.	Naknada za uređenje građevinskog zemljišta	50.000,00	46.384,00	93
13.*	Naknada za upotrebu cesta vozila pravnih lica	-	7.515,00	-
14.*	Naknada za upotrebu cesta vozila građana	-	12.688,00	-
15.*	Naknada puteva iz cijene naftnih derivata	-	83.804,00	-
16.	Naknada za korištenje šuma	90.000,00	17.901,00	20
17.	Prihodi od pružanja usluga građanima	3.000,00	4.207,00	140
18.	Prihod od usluga katastra	40.000,00	37.876,00	95
19.	Prihodi komisije za tehnički prijem objekata	42.000,00	67.280,00	160
20.	Ostali prihodi	10.000,00	-	-
III	TEKUĆI GRANTOVI OD OSTALIH NIVOVA VLASTI	2.404.000,00	2.417.838,00	100
21.	Primljeni grantovi od kantona	2.199.000,00	2.107.134,00	96
22.	Primljeni grantovi za posebne namjene	205.000,00	310.704,00	152
	UKUPNI PRIHODI (I + II + III)	3.180.000,00	3.306.469,00	104

4.5.1.1. Prihodi od poreza

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 558.441,00 KM, a planirani u iznosu 382.500,00 KM. Najveće učešće u poreznim prihodima bilježi porez na promet nepokretnosti. Porez na promet nepokretnosti ostvaruje se u skladu sa Zakonom o prometu nepokretnosti i prava Kantona Sarajevo, po stopi od 6 % i u cjelosti pripada Općini.

U okviru ovih prihoda, utvrdili smo da Općina ne ostvaruje porez na prihod od poljoprivrednih djelatnosti.

Iz razgovora sa odgovornom osobom Općine saznali smo da općina Ilijaš, u saradnji sa još četiri općine Kantona Sarajevo radi na usaglašavanju i izradi odluke kako bi se ista mogla primijeniti kod utvrđivanja ove vrste poreza za 2003. godinu.

4.5.1.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 330.190,00 KM, a planirani u iznosu od 393.500,00 KM.

U okviru neporeznih prihoda Općina Ilijaš ostvarila je **prihod po osnovu davanja na eksploataciju prirodnih resursa, патената i autorskih prava**, u iznosu od 10.596,00 KM, u skladu sa donesenim Rješenjem Federalnog ministarstva energetike, rudarstva i industrije, o eksploataciji industrijske

mineralne sirovine krečnjaka na eksploatacionom polju "Vrela" koje se nalazi na području općine Ilijaš, a od preduzeća GP "Bosna putevi", d.d.

U razgovoru sa odgovornom osobom i uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se na području općine Ilijaš nalaze 3 kamenoloma krečnjaka za koje rješenje o eksploataciji daje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, i to: Vrela (Gajevi), Rača (Srednje) i Gornja Misoča (G. Misoča), **za koji trenutno ne znaju ko ima rješenje o eksploataciji.**

Općina Ilijaš je za eksploataciju industrijske mineralne sirovine krečnjaka u kamenolomu "Rača" od strane preduzeća Kunovac Company za godine 2002., 2003. i 2004., postigla sporazum o sufinansiranju rekonstrukcije i modernizacije puta Nišići – Kamenica, u vrijednosti 150.000,00 KM (ukupna vrijednost investicije 565.672,00 KM). Period investiranja 2002. i 2003. godina.

U razgovoru sa odgovornom osobom Općine, a u vezi eksploatacije trećeg kamenoloma "Gornja Misoča", nisu **bili u mogućnosti potvrditi** ko vrši eksploataciju obzirom da se pravo prenosilo sa preduzeća "Sarajevoputevi" na privredno društvo "Misoča" d.o.o., a preduzeće Hidrogradnja Sarajevo je postalo većinski dioničar privrednog društva "Misoča", d.o.o.

U okviru neporeznih prihoda Općina Ilijaš je ostvarila **prihod po osnovu naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta** u iznosu od 46.384,00 KM.

Ova naknada se uplaćuje na osnovu rješenja koja donosi načelnik Općine putem nadležne općinske službe u provedenom upravnom postupku izdavanja građevinskih dozvola za izgradnju stambenih i proizvodnih objekata.

Iznos naknade se obračunava na osnovu Odluke o umanjenju naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljišta na korištenje (renta) i naknade za uređenje građevinskog zemljišta ("Sl. Novine Kantona Sarajevo, broj 11/01 i 22/02).

Navedenom Odlukom regulisano je da se 70 % naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta može platiti u 10 jednakih godišnjih rata, a od marta 2003. godine plaćanje ove naknade može biti najkasnije do isteka roka od 3 godine od dana zaključivanja ugovora.

Općina je osigurala svoj budući prihod upisom hipoteka na nekretninama koje se grade, a iste nisu evidentirane kao potraživanja u poslovnim knjigama Općine Ilijaš.

Zbog ovakvog načina rada, revizorski tim konstatuje da Općina nije u mogućnosti prezentirati svoja potraživanja na dan 31.12.2002. godine, po osnovu naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta.

Konstatacija je revizorskog tima da neevidentiranje ovih potraživanja u knjigovodstvu općine ima uticaja na godišnji finansijski izvještaj i ukazuje na nedovoljan angažman općinske administracije u provođenju sistema interne kontrole.

U okviru neporeznih prihoda Općina Ilijaš je ostvarila prihod od naknada po **osnovu Zakona o cestama F BiH**, donesenog u februaru 2002. godine ("Sl. Novine FBiH, broj 06/02), u iznosu od 104.007,00 KM.

Ovim Zakonom općine dobivaju 25 % od ukupnih prihoda od naknada za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji vozila i naknade za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata. Raspodjelu ovih naknada prema općini Ilijaš Kanton vrši tek od 01.08.2002. godine.

Odlukom o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo, regulisana je obaveza općine Ilijaš održavanja, rekonstrukcije, izgradnje i upravljanja lokalnim cestama od interesa za općinu, u ukupnoj dužini 53,04 km.

U okviru neporeznih prihoda Općina Ilijaš je ostvarila prihod od **naknada za korištenje šuma, u iznosu od 17.901 KM.**

Prihod u iznosu od 17.896,00 KM (20 % od planiranog) općina je ostvarila prema Kantonalnom zakonu o šumama koji je vrijedio do donošenja Federalnog zakona o šumama, u maju 2002. godine.

Novim Zakonom, sredstva za finansiranje biološke reprodukcije šuma u vlasništvu pravnih lica i privatnim šumama koja su se uplaćivala na račun Općine, uplaćuju se na poseban račun namjenskog fonda kantona.

Ovim Zakonom također je propisano da se iz namjenskog fonda kantona izdvaja prihod za razvoj nerazvijenih dijelova Općine u visini 2 %, od ostvarenog prihoda prodajom drvnih sortimenata i

vrijednosti drveta upotrijebljenog za vlastite potrebe, kao i prihoda ostvarenih prodajom sekundarnih šumskih proizvoda koje je kantonalno šumsko – gospodarsko društvo ostvarilo na području te općine.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, tim za reviziju konstatuje da prihod iz namjenskog fonda kantona za biološku reprodukciju šuma, u svrhu nerazvijenih dijelova Općine Ilijaš u 2002. godini nije ostvarivan, tj. Kanton nije uplaćivao ova sredstva na račun Općine, kako je to propisano Zakonom.

Prihod od naknada za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti premijera i katastra nekretnina iskazani su u iznosu od 37.876,00 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da su se ove naknade ostvarivale u skladu sa Odlukom i Tarifom koja je sastavni dio ove Odluke. Također, utvrđeno je da ne postoji adekvatna knjigovodstvena evidencija po osnovu ovih naknada.

Općina Ilijaš je ostvarila značajan prihod **po osnovu rada Komisije za tehnički prijem objekata, u iznosu od 67.280,00 KM.** Ovaj prihod se ostvaruju na osnovu uplata stranki (fizičkih i pravnih lica) za izvođenje tehničkog pregleda građevine u svrhu izdavanja upotrebne dozvole od strane nadležne općinske službe. Upotrebnu dozvolu propisuju postojeći propisi iz oblasti prostornog uređenja i građenja i neophodna je kod uknjiženja izgrađenog objekta u zemljišne knjige. Troškovi vršenja tehničkog pregleda padaju na teret investitora, a naplaćuju se i obračunavaju prema Odluci o utvrđivanju visine naknade tehničkog pregleda građevina, koju svake godine donosi općinski načelnik. Tehnički pregled objekata obavlja Komisija koju imenuje načelnik Općine i za svoj rad dobiva naknadu u skladu sa pomenutom Odlukom.

4.5.1.3. Tekući grantovi od Budžeta Kantona Sarajevo

Tekući grantovi iz Budžeta Kantona Sarajevo ostvareni u iznosu od **2.417.838,00 KM**, a planirani u iznosu od **2.404.000,00 KM**, a odnose se na tekući grant za redovno poslovanje i grant za posebne namjene. Realizacija ovih sredstava se ostvaruje na osnovu usvojenog Budžeta Kantona Sarajevo za 2002. godinu.

Revizijom ovih prihoda utvrđeno je, da je Općina Ilijaš izvršila knjigovodstveno evidentiranje dotacije za XII/2001. godine u prihode 2002. godine, u skladu sa Uputstvom o načinu izrade godišnjeg obračuna za 2001. Ministarstva finansija Kantona Sarajevo.

Tim revizije konstatuje da prihodi po osnovu tekućeg granta iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo nisu realno iskazani u 2002. godini, tj. nerealno iskazivanje viška prihoda nad rashodima.

Preporuke menadžmentu:

- **da postupi u skladu sa Zakonom o porezima Kantona Sarajevo u pogledu naplate prihoda od poljoprivredne djelatnosti.**
- **intenzivirati saradnju sa svim nadležnim institucijama, u cilju rješavanja postojećih problema vezanih za naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina, uništavanje puteva i vodosnadbijevanje, a u skladu sa zakonskim propisima.**
- **da se preduzmu aktivnosti u cilju naplate prihoda koji pripadaju općini (2 %), po osnovu čl. 62 Zakona o šumama.**
- **da se preduzmu aktivnosti u cilju uspostavljanja adekvatnih evidencija i praćenja prihoda iz oblasti premijera i katastra nekretnina.**

4.5.2. Rashodi i izdaci općine Ilijaš za 2002. godinu

Ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od **3.119.805,00**, a planirani u iznosu od **3.180.000,00** KM. **Tekući rashodi su ostvareni u iznosu od 2.245.242,00 KM, a planirani u iznosu od 2.276.000,00 KM.**

Struktura planiranih iskazanih ostvarenih rashoda na dan 31.12.2002. godine je slijedeća:

R/b	Opis	Budžet za 2002. za godinu	Ostvareno u 2002. godini	Index
1	2	3	4	5
1.	Tekući rashodi	2.276.000,00	2.245.242,00	95,72
1.1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.044.000,00	1.002.142,00	99
1.1.1.	Bruto plaće i naknade	750.000,00	693.719,00	92
1.1.2.	Naknade troškova uposlenih	294.000,00	308.423,00	105
1.2.	Doprinosi poslodavca	72.000,00	77.136,00	107
1.3.	Izdaci za materijal i usluge	349.000,00	329.092,00	94
1.4.	Tekući grantovi	811.000,00	836.872,00	107
2.	Kapitalni izdaci	904.000,00	874.563,00	97,00
2.1	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	361.000,00	327.175,00	90,6
2.1.1.	Nabavka građevina	3.000,00	2.556,00	85
2.1.2.	Nabavka opreme	28.000,00	31.935,00	114
2.1.3.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	115.000,00	41.880,00	36
2.1.4.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	215.000,00	250.804,00	117
2.2.	Kapitalni grantovi	543.000,00	547.388,00	100,1
2.2.1.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	105.000,00	121.334,00	115
2.2.2.	Kapitalni grantovi pojedincima I neprofitnim organizacijama	438.000,00	426.054,00	97
Ukupno rashodi i izdaci		3.180.000,00	3.119.805,00	98,10

4.5.2.1. Plaće

U 2002. godini iskazani izdaci za bruto plaće (neto plaće, naknade, doprinosi iz plaća i porez na plaću) iznosi **1.002.142,00 KM**, a planirani su u iznosu od **1.044.000,00 KM**. Prosječan broj uposlenih na bazi sati rada je 70, a općim aktom o sistematizaciji radnih mjesta, broj predviđenih izvršioaca je 82. Prosječan lični dohodak zaposlenika Općine Ilijaš je 543,18 KM.

Provjerene su plaće za april, septembar i decembar.

Plaće su isplaćivane na temelju Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave Kantona Sarajevo; Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH; Pravilnika o radnim odnosima i plaćama službenika i namještenika u jedinstvenom općinskom organu uprave i ostalih općinskih službi općine Ilijaš; Odluke o koeficijentima za obračuna plaća i naknada i Zaključka općinskog načelnika o utvrđivanju koeficijenata za plaće službenika i namještenika za svako radno mjesto.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatujemo da plaće uposlenika nisu isplaćivane na osnovu pojedinačnih rješenja, nego na osnovu Zaključka Općinskog načelnika, kojim su utvrđene plaće službenika i namještenika za svako radno mjesto pojedinačno do donošenja rješenja. U 2003. godini za određen broj zaposlenika je doneseno rješenje, a za zaposlenike o postavljenju rukovodećeg kadra do trenutka revizije, isplata se vrši bez rješenja. Koeficijenti za isplatu plaća utvrđeni u istim, u jednom dijelu nisu usaglašeni sa propisanim. Nadalje obračun minulog rada nije vršen u skladu sa Kolektivnim ugovorom, nego je isti vršen po ranijim propisima koji su predviđali različit procenat za muškarce i žene.

4.5.2.2. Naknade troškova uposlenih i općinskih vijećnika

U 2002. godini iskazani su izdaci za naknade troškova uposlenih i općinskih vijećnika u iznosu od **308.423,00 KM**, a planirani u iznosu od **294.000,00 KM**, što je u odnosu na planirano više za 5 %.

Naknade troškova uposlenih odnose se na:

- naknade za prevoz s posla i na posao 11.278,00 KM
- naknade za topli obrok 138.792,00 KM
- naknade za vrijeme godišnjeg odmora 29.717,00 KM
- pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti 8.163,20 KM
- naknade za privremene i povremene poslove 23.935,35 KM
- naknade za prisustvovanje sjednicama Općinskog vijeća 96.538,00 KM.

Ove naknade su isplaćivane na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave i Izmjenama i dopunama uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave.

Naknade komisijama

Revizijom je, metodom uzorka, utvrđeno da je Načelnik općine imenovao Rješenjem broj: 01-II-15-3126/01 od 18.09.2001. godine Komisiju za utvrđivanje vrijednosti nepokretnosti i prava. Na uvid dato je i Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o načinu rada Komisije za utvrđivanje vrijednosti nepokretnosti i prava, i kriterija na osnovu kojih se vrši procjena vrijednosti nepokretnosti i prava broj: 01-II-15-1151/99 od 20.10.1999. godine.

U okviru ove pozicije naknade za rad u komisijama iskazani su i izdaci za naknade za privremene i povremene poslove.

Naknade za privremene i povremene poslove

Metodom uzorka, utvrđeno je da se naknade za privremene i povremene poslove odnose na izdatke nastale na osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu. Navedeni ugovori jednim dijelom su zaključivani, sa vanjskim saradnicima, a jednim dijelom i sa samim uposlenicima, što nije u skladu sa važećim propisima. Uz priložene ugovore i naloga blagajne o isplati, jednim dijelom nisu priloženi izvještaji da je posao i urađen.

Naknade za prisustvovanje sjednicama Općinskog vijeća

U okviru ove pozicije iskazani su izdaci koji su nastali na osnovu **Odluke broj: 01-I-02-2591/00 od 28.09.2000. godine** o visini naknada vijećnicima, članovima stalnih i povremenih radnih tijela Općinskog vijeća općine Ilijaš, kojom je odlučeno da vijećnicima (za prisustvo sjednici Općinskog vijeća) i članovima stalnih i povremenih radnih tijela koji nisu vijećnici (za prisustvo i rad na sjednici) isplaćuje naknada po 50,00 KM. Isplata navedene naknade nije u skladu sa odredbama Statuta općine Ilijaš. Pomenutim odredbama nije propisano pravo na naknadu dužnosnika za prisustvo na sjednicama Općinskog vijeća. Na isplatu ovih naknada obračunat je porez na dodatna primanja iz radnog odnosa.

Odluka o isplati ovih naknada nije donesena u skladu sa Odukom o izmjeni i dopunama Statuta općine Ilijaš Broj: 01-I-02/030/01 od 29.03.2001. godine.

4.5.2.3. Izdaci za materijal i usluge

U knjigovodstvenim evidencijama u 2002. godini iskazani su izdaci za materijal i usluge u iznosu od **329.092,00 KM**, a planirani su u iznosu od **349.000,00 KM**.

Izdaci za materijal i usluge odnose se na:

• putni troškovi	5.443,00 KM
• izdaci za energiju	46.372,00 KM
• izdaci za komunalne usluge	48.265,00 KM
• nabavka materijala	50.021,00 KM
• izdaci za usluge prevoza i goriva	11.506,00 KM
• izdaci za tekuće održavanje	20.541,00 KM
• izdaci za osiguranje i bankarske usluge	9.412,00 KM
• ugovorene usluge	97.076,00 KM
• ostale nespomenute usluge	40.455,00 KM

Izdaci za električnu energiju

Izdaci za električnu energiju se odnose na potrošnju električne energije općine i mjesnih zajednica općine Ilijaš. Revizijom ovih izdataka utvrdili smo da ulazni računi **nisu zavedeni u obavezne pomoćne knjige ulaznih računa, niti izvršena prethodna provjera od strane odgovorne osobe.**

U okviru ovih izdataka iskazani su izdaci iz prethodne 2001. godine (u iznosu od 2.607,00 KM) što nije u skladu sa načelom modificirane aktualne osnove.

Nabavka materijala

Nabavka materijala odnosi se na izdatke za kancelarijski materijal i ostale materijale. Revizijom je utvrđeno, da je obavljeno nadmetanje za prikupljanje ponuda i izbor najpovoljnije ponude za nabavku kancelarijskog materijala, kompjuterskog potrošnog materijala i ostale materijale. U zapisniku koji je sačinila komisija imenovana za otvaranje i prihvatanje ponuda, nisu navedeni kriteriji na osnovu kojih je odabran najpovoljniji dobavljač. Uvidom u prispjele ponude konstatujemo da komisija nije vršila izbor po pojedinačnim nabavkama nego je kriterij bio ukupna ponuda ponuđača, tako da su pojedini proizvodi nabavljani i po većima cijenama nego što su ponudili drugi ponuđači. Također u okviru ove pozicije vršeno je evidentiranje stručne literature (zbirka zakona i drugih propisa, knjiga-bolesti srca,..)

Metodom uzorka, na temelju prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da postupak nabave roba, u najvećem dijelu nije pratilo i izdavanje narudžbenica, što upućuje na nedostatak sistema internih kontrola prilikom nabavke materijala.

I u okviru ovih izdataka iskazani su izdaci iz prethodne 2001. godine (u iznosu od 6.961,75 KM) što nije u skladu sa načelom modificirane akrealne osnove.

Izdaci za tekuće održavanje

U okviru ove pozicije iskazani su izdaci za materijal, popravke i održavanje i izdaci za usluge, popravke i održavanje vozila. **Revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je za ovu vrstu izdataka proveden postupak izbora najboljeg ponuđača.**

Ugovorene usluge

U okviru ovih izdataka najveće stavke čine usluge reprezentacije, usluge stručnog obrazovanja, usluge medija, postavka likovne izložbe UG "LIKUM 76" i kompjuterske usluge.

Izdaci za usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 8.597,00 KM. **Revizijom je utvrđeno da ne postoje pisana pravila kojima bi se regulisao način i visina korištenja sredstava za reprezentaciju.**

Metodom uzorka, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su se ovi izdaci ostvarivali na osnovu ispostavljenih računa koji u najvećem dijelu nisu ovjereni od strane nadležnih institucija. Također ispostavljeni računi ne sadrži specifikaciju načinjene ugostiteljske usluge.

I u okviru ovih izdataka iskazani su izdaci iz prethodne godine 2001. godine (u iznosu od 1.903,00 KM) što nije u skladu sa načelom modificirane akrealne osnove.

Izdaci sponzorstva knjigovodstveno nisu evidentirani na osnovu ispostavljenih računa (nije stvarana obaveza), a izdatak je evidentiran na osnovu izvoda - poslovne banke. Također, za ove izdatke nisu zaključivani ugovori.

Izdaci za usluge izrade kompjuterskih programa izvršeni su u iznosu od 72.685,15 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatiramo da je na ovoj poziciji izvršena isplata članovima komisije koji su vršili tehnički pregled izgrađenih stambenih objekata. Način evidentiranja ovih isplata nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

4.5.2.4. Tekući grantovi

Prema finansijskim izvještajima tekuću grantovi su iskazani u iznosu od **836.872,00 KM**, a planirani su u iznosu od **811.000,00 KM**. **U iskazanom iznosu je i ostvareni iznos Tekuće rezerve (7.840,00 KM)**. Iskazani tekuću grantovi odnose se na :

• grantovi drugim nivoima vlasti	95.635,00 KM
• grantovi pojedincima	134.522,00 KM
• grantovi neprofitnim organizacijama	344.756,00 KM
• subvencije javnim preduzećima	261.959,00 KM

Revizijom metodom uzorka, na osnovu prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da za korištenje tekućih grantova Općina, u najvećem dijelu, nije donosila programe, kako je to propisano Odlukom o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu. Revizijskom timu nije stavljena na uvid dokumentacija koja bi potvrdila da je u najvećem dijelu proveden postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Tekući grant drugim nivoima vlasti ostvaren je u iznosu od **95.635,00 KM**, a planiran je u iznosu od 95.000,00 KM. Ostvarenje ovog granta vršeno je na osnovu Odluke o izvršenju budžeta općine Ilijaš za

2002. godinu. Revizijom ovih izdataka utvrdili smo da se odnose na isplatu naknada (po 100,00 KM) povjerenicima u mjesnim zajednicama i isplatu naknada pripadnika civilne zaštite (od 60,00 KM- 400,00 KM) koji su angažovani na poslovima za potrebe općine Ilijaš. Na isplatu ovih naknada plaćen je pripadajući porez. **Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je, da je u okviru ove pozicije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje usluga idejnog i izvedbenog rješenja rekonstrukcije i sanacije Policijske uprave u Ilijašu, a što je suprotno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Odluka o isplati ovih izdataka revizijskom timu nije data na uvid.**

Tekući grantovi pojedincima ostvareni u iznosu od **134.522,00 KM**, a planirani u iznosu od **130.000,00 KM**. Revizijom ovih izdataka utvrdili smo da se odnose na: novčane pomoći nezaposlenima; novčana pomoć invalidnim licima; ostali grantovi pojedincima -deložacije; izdaci za vojne invalide; raseljene borce i porodice; ostali grantovi pojedincima alternativni smještaj i stipendije. Ostvarenje ovih grantova vršeno je na osnovu Odluke o izvršenju budžeta općine Ilijaš za 2002. godinu.

Tekući grantovi neprofitnim organizacijama ostvareni u iznosu od **344.756,00 KM**, a planirani u iznosu od **324.100,00 KM**, što je u odnosu na planirano više za 6 %. Revizijom ovih izdataka utvrdili smo da se odnose na: izdatke ratnim udruženjima; obilježavanje značajnih datuma Općine; finansiranje stranaka i drugih izdataka. Ostvarenje ovih grantova vršeno je na osnovu Odluke o izvršenju budžeta općine Ilijaš za 2002. godinu. Budžetski korisnici su bili u obavezi dostaviti prijedlog rješenja racionalizacije potrošnje budžetskih sredstava, (kao uslov za finansiranje u drugom polugodištu), kako je to propisano Odlukom o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu. Dokumentacija o ovim izdacima revizorskom timu nije data na uvid.

U okviru ove pozicije izvršeni su izdaci za Tekuću rezervu u iznosu od 7.840,00 KM. O realizaciji ovih sredstava revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je izvještavano Općinsko vijeće, kako je to regulisano Odlukom o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu.

Tekući grant subvencije javnim preduzećima ostvaren u iznosu od **261.959,00 KM**, a planirani u iznosu od **254.000,00 KM**. Revizijom ovih naknada utvrdili smo da se odnose na potporu Kulturnom sportskom centru i radio Ilijaš, participaciju prevoza učenika, interventna sredstva za zimsko održavanje puteva, interventna sredstva za poboljšanje zdravstvene zaštite, subvencije održavanja kanalizacije na području općine i grant turističkoj zajednici Općine Ilijaš. Ostvarenje ovih grantova vršeno je na osnovu Odluke o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu. **Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da navedeni budžetski korisnici nisu pravili mjesečne zahtjeve prema budžetu u skladu sa raspoloživim sredstvima budžeta. Također, budžetski korisnici nisu tromjesečno dostavljali finansijske izvještaje o korištenju doznačenih sredstava u skladu sa Zakonom o budžetu/proračuna u FBiH i Odlukom o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu.** I u okviru ovih izdataka iskazani su izdaci iz prethodne godine (2001. godina) što nije u skladu sa načelom modificirane akrealne osnove (u iznosu od 1.190,00KM).

4.5.2.5. Kapitalni izdaci

Prema finansijskim izvještajima kapitalni izdaci iskazani su u iznosu od **874.563,00 KM**, a planirani su u iznosu od **904.000,00 KM**, a odnose se na:

- Izdatke za nabavku stalnih sredstava	327.175,00 KM,
- Kapitalne grantove	547.388,00 KM.

U okviru kapitalnih izdataka izvršeni su izdaci za nabavku namještaja i opreme, nabavka stalnih sredstava u obliku prava, rekonstrukcija i investiciono održavanje i kapitalni grantovi neprofitnim organizacijama.

Skrećemo pažnju, da u toku revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Općina donijela programe po kojima bi se izvršavali kapitalni grantovi, kako je to propisano Odlukom o izvršenju budžeta Općine Ilijaš za 2002. godinu.

U okviru kapitalnih grantovi iskazani su i grantovi koji nisu bili planirani Budžetom za 2002. godinu, a odnose se na asfaltiranje prilaznog puta i betonskog stepeništa za katoličko groblje i kapelu u Podlugovima. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su radovi na asfaltiranju prilaznog puta i

betonskog stepeništa za katoličko groblje i kapelu u Podlugovima ugovoreni u 2001. godini. Također je i okončana situacija ispostavljena u 2001. godini. Napominjemo da knjigovodstveno evidentiranje ove vrste izdataka nije vršeno u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

I u okviru ovih izdataka iskazani su izdaci iz prethodne 2001. godine, što nije u skladu sa načelom modificirane akrealne osnove (u iznosu od 39.401,63 KM).

U okviru kapitalnih grantova iskazani **kapitalni grantovi pojedincima za sanaciju stambenih objekata** u iznosu od 333.178,00 KM.

Općina je Budžetom za 2002. godinu predvidjela pomoć za sanaciju individualnih stambenih objekata na način da općina zaključi Ugovor sa isporučiocima građevinskog i drugih neophodnih materijala, a da nadležna općinska služba procjenjuje i odobrava potrebne količine materijala fizičkim licima. Uvidom u postupak odobravanja ovih grantova zaključili smo da su definisani kriteriji dodjele materijala Pravilnikom donesenim od strane Općinskog vijeća, a odluka o vrijednosti dodijeljenog materijala je zavisila od procijenjenih stvarnih potreba pojedinca, odnosno stepena oštećenja objekta. Izbor dobavljača za potrebne grupe materijala je izvršen javnim nadmetanjem.

Preporuke menadžmentu:

- da se dosljedno primjenjuju Zakon proračunima/budžetima u FBiH, a naročito u dijelu koji se odnosi na izvršavanje budžeta u skladu sa mjesečnim i tromjesečnim planovima, na izvršenje izdataka do odobrene visine i za odobrene namjene, na korištenje tekuće rezerve.
- da se dosljedno primjenjuje Zakon o izvršenju budžeta u FBiH, a naročito u dijelu koji se odnosi na izvršenje izdataka samo za odobrene namjene i do odobrene visine, na donošenje programa za izvršenje grantova i kapitalnih izdataka.
- da se dosljedno primjenjuje Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i opći propisi o radu, a naročito u dijelu koji se odnosi na način utvrđivanja koeficijenata za plaće, donošenja rješenja o utvrđivanju prava zaposlenika.
- da se dosljedno primjenjuje Uredba o postupku nabave robe, obavljanju usluga i izvođenju radova.
- da se podaci u finansijskim izvještajima iskazuju u skladu sa Uredbom o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.
- da se donesu pisane procedure o utrošku goriva, telefona i reprezentacije.
- da se obračun putnih naloga vrši u roku propisanom u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove.
- da se dosljedno primjenjuje Pravilnik o knjigovodstvu proračuna/budžeta FBiH, a naročito u dijelu koji propisuje da se izdaci evidentiraju hronološki, prema standardnim budžetskim klasifikacijama i da se rashodi knjigovodstveno evidentiraju u momentu nastanka obaveze, bez obzira da li je izvršeno i samo plaćanje.

4.6. Stalna sredstva

Prema knjigovodstvenim evidencijama vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2002. godine iskazana su u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Opis	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
1.	Građevinski objekti	3.344.796,17	-	3.344.796,17
2.	Oprema	285.656,28	143.493,31	142.162,97
3.	Prava	193.806,24	151.926,74	41.879,50
	UKUPNO	3.824.258,69	295.420,05	3.528.838,64

Predmet razmatranja revizorskog tima bile su Odluke Općinskog vijeća o prodaji poslovnih prostora na kojima pravo vlasništva ima Općina Ilijaš i Odluka općinskog načelnika o rashodovanju stalnih sredstava u iznosu od 9.638,00 KM.

Revizijom Odluke o prodaji poslovnih prostora tim za reviziju je konstatovao da poslovni prostori na kojima Općina Ilijaš ima pravo vlasništva nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Revizijom Odluke o rashodovanju stalnih sredstava nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila razloge isknjižavanja ovih sredstava. Nadalje, uvidom u knjigovodstveno stanje stalnih sredstava i u stanje stalnih sredstava u finansijskim izvještajima utvrdili smo određena odstupanja (u iznosu od 32.593,30 KM).

Zbog svega navedenog revizijski tim ne može potvrditi visinu stalnih sredstava iskazanih u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2002. godine.

Tokom 2002. godine izvršeno je uvećanje imovine u vrijednosti od 328.575,00 KM, koje se odnosi na:

- uvećanje imovine putem nabavki u iznosu od 327.175,00 KM
- uvećanje imovine za dobivenu donaciju u iznosu od 1.400,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju, uvjerali smo se da je povećanje imovine putem nabavki izvršeno u skladu sa propisima.

Obračun amortizacije u Općini nije izvršen u skladu sa stopama iz važeće Nomenklature stalnih sredstava.

Preporuke menadžmentu:

- **Da se evidencija, otpis, isknjižavanje i popis stalnih sredstava vode u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.**
- **Da se obračun amortizacije vrši u skladu sa propisanim stopama iz važeće Nomenklature stalnih sredstava.**

4.7. Novčana sredstva

Prema bilansu stanja na dan 31.12.2002. godine iskazana su novčana sredstva u iznosu od 221.200,67 KM. U svom poslovanju za 2002. godinu Općina Ilijaš ima otvorene podračune za Fond za zaštitu šuma i Račun za prikupljanje prihoda od građevinskog zemljišta. Revizijski tim konstatuje da je na kraju 2002. godine izvršen transfer ovih sredstava na redovni račun budžeta Općine Ilijaš.

Također, uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da iznosi u izvodima o stanju na računu budžeta za redovno poslovanje na dan 31.12.2002. godine odgovara iznosima u knjigovodstvenim evidencijama.

4.8. Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Prema bilansu stanja, na dan 31.12.2002. godine iskazana kratkoročna potraživanja iznose 10.719,00 KM, a odnose se na potraživanja iz ranijih godina čija naplata je postala neizvjesna.

Revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane mjere za nastala potraživanja čiji je rok istekao.

Također, u razgovoru sa odgovornom osobom smo došli do konstatacija da ne postoji evidencija o svim upisanim hipotekama na dan 31.12.2002. godine, a po osnovu neizmirlivanja obaveza građana i pravnih lica za izdatu građevinsku dozvolu.

Na dan 31.12.2002. godine Općina je iskazala na kratkoročnim razgraničenjima iznos od 178.540,00 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se radi o nedoznačenoj dotaciji Kantona Općini Ilijaš za XII/02 i nedoznačenim prihodima po osnovu poreza koji su uplaćeni na račun kantonalnog trezora.

Preporuka menadžmentu:

- **Općina je dužna izvršiti otpis ili ispravku vrijednosti, u skladu sa propisima, za sva ona potraživanja za koja je značajno smanjena mogućnost naplate, kako bi se knjigovodstvena vrijednost potraživanja uvijek iskazivala u realno naplativom iznosu.**
- **Sva potraživanja po osnovu neizmirenih obaveza za građevinsku dozvolu uknjižiti i uspostaviti evidenciju po imenima.**

4.9. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Prema Bilansu stanja na dan 31.12.2002. godine kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 231.176,00 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 128.070,09 KM, obaveze prema zaposlenicima u iznosu od 77.806,00 KM i obračunate obaveze za dotacije budžetskim korisnicima u iznosu 24.400,00 KM.

Revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je donesen program mjera u 2002. godini za izmirenje neizmirenih obaveza.

Preporuke menadžmentu:

- **da se donese program mjera za izmirenje neizmirenih obaveza iz prethodnih godina.**

4 ZAKLJUČAK

U toku obavljanja revizije Općine Ilijaš za 2002. godinu, uočene su slabosti u funkcioniranju sistema internih kontrola koje uspostavlja menadžment. Revizijom je konstatovano da Općina u cijelosti nije dosljedno primjenjivala zakonske i podzakonske akte u oblasti: izvršenja Budžeta; radnih odnosa; naknada uposlenim; putnih troškova; knjigovodstvenog evidentiranja imovine, obaveza i potraživanja.

Ovim Izvještajem o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti i uspostave jačanja sistema internih kontrola radi efikasne zaštite imovine, sprječavanja i otkrivanja prijevara i grešaka, tačnosti i potpunosti računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

5 KOMENTAR

U ostavljenom roku Općina Ilijaš očitovala se na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Općine Ilijaš, za 2002. godinu, sa konstatacijom da isti prihvataju i da će date preporuke primjeniti u svom budućem radu.

Tim za reviziju :

Dževida Hodžić, revizor

Nasiha Biberović, revizor